

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Mattheüs 28, 16 - 20
Ochtenddienst / middagdienst

De Here wil ons deze morgen laten stilstaan bij het moment, dat zijn Zoon de apostelen de opdracht gaf om aan zijn kerk te bouwen door de volken tot zijn discipelen te maken. Daarom zullen we, nadat we de zegengroet van de Here hebben ontvangen, Christus als onze Koning bezingen met de woorden van Gezang 13 vers 1 en 2. Maar eerst willen we nu staande de Here onze afhankelijkheid belijden.

- 1. Votum**
- 2. Zegengroet**
- 3. Lied : Gezang 13 : 1 en 2 (over Koning Christus, die zorgt voor zijn kerk)**
- 4. Lezing van de wet**
- 5. Schuldbelijdenis door zingen Psalm 51 : 1 en 2**
- 6. Genadeverkondiging**
- 7. Lied : Gezang 36 : 3**
- 8. Gebed om zegen over de dienst**
- 9. Schriftlezing : Openbaring 5 : 1 - 14**
- 10. Lied : Psalm 99 : 1 en 8 (God is Koning)**
- 11. Tekst : Mattheüs 28 : 16 - 20**
- 12. Psalm 119 : 13 en 14 (bede om een hart dat God in alles wil dienen)**
- 13. Dankzegging en gebed**
- 14. Zingen: Psalm 86 : 5 en 7 (bede of Hij ons wil helpen als leerlingen van Christus te leven)**

Middagdienst

- 1. Votum**
- 2. Zegengroet**
- 3. Zingen: Psalm 147 : 1 en 3 (loflied op de goedheid van de Here)**
- 4. Schriftlezing : Exodus 14 : 5 - 31**
- 5. Zingen: Psalm 106 : 2 en 5**
- 6. Tekst : Mattheüs 28 : 16 – 20**
- 7. Zingen: Gezang 13 : 1 en 2**
- 8. Zingen: Gezang 4**
- 9. Dankzegging en voorbede**
- 10. Collecte**
- 11. Zingen: Psalm 86 : 5 en 7 (bede of Hij ons wil helpen als leerlingen van Christus te leven)**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

Broeders en zusters. We gebruiken nog meer namen om onszelf mee aan te duiden. We noemen onszelf wel christenen, of kinderen van het verbond, of kinderen van God. Maar we gebruiken zelden de aanduiding die de Here Jezus in onze tekst gebruikt. Wie van ons noemt zichzelf leerling van Jezus Christus? We horen wel bij Hem. Hij is onze Heiland, onze Zaligmaker, onze Here in het feit dat Hij ons tot zijn eigendom heeft gemaakt, onze Koning. Maar in hoeverre zien we de Here Jezus als onze geestelijk Leidsman, onze rabbi en onszelf als zijn leerlingen, zijn volgelingen?

Waarom ik dat vraag? Nu, omdat de Here Jezus het daar over heeft in de verzen van onze tekst. Hij geeft daar de apostelen de opdracht om de volken tot zijn leerlingen tot zijn discipelen te maken. De Here Jezus had ook kunnen zeggen: Getuigt van mij en brengt hen tot geloof. Of: Maakt hen tot burgers van het Koninkrijk der hemelen. Maar dat doet Hij niet. In plaats daarvan gebruikt de Here Jezus een werkwoord dat bijna nergens in de Griekse literatuur gevonden worden. Dat rechtvaardigt de conclusie dat de Here Jezus dus heel bewust voor deze uitdrukking heeft gekozen, omdat juist dit woord uitdrukt wat Hij wil. Hij wil dat de apostelen de wereld ingaan om de volken, om heidenen zoals wij van oorsprong zijn, tot zijn leerlingen te maken. Daarom bedien ik u vanmorgen Gods Woord onder het thema:

De Here Jezus Christus stuurt de apostelen de wereld in om mensen zoals wij tot zijn leerlingen te maken.

Om als leerlingen

- 1. aan Hem verbonden te zijn door de doop**
- 2. aan Hem gehoorzaam overeenkomstig zijn onderwijs**

We zullen dus allereerst zien dat de Here Jezus de apostelen de wereld instuurt om ons als leerlingen door de doop aan Hem te verbinden.

De verzen van onze tekst vormen de afsluiting van het evangelie naar Mattheüs. Mattheüs heeft in zijn evangelie vooral twee dingen willen laten zien aan zijn Joodse lezers. In de eerste plaats dat deze Jezus van Nazareth, die velen van zijn lezers ooit wel eens hebben gezien en gehoord, de beloofde Messias is. De Zoon van David. En, dat is het tweede, dat de Messias niet alleen gekomen is voor de Joden, maar voor alle volken.

Zoals God aan Abraham beloofd had: en met u zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend worden.

Daarom past het ook helemaal in het beeld van Mattheüs' evangelie, dat hij juist met het bevel van de Here Jezus om de volken, dat is de heidenen, tot zijn leerlingen te maken, zijn evangelie eindigt. Als markering van een nieuwe fase in de heilsgeschiedenis. De Here is niet langer meer alleen de God van Israël. Maar de Here is de God van allen die in Hem geloven, Jood en niet-jood. En dit uitdrukkelijke bevel van de Here Jezus, van God zelf, verklaart waarom de apostelen ook aan niet-joden het evangelie gingen verkondigen.

Jezus had de apostelen het bevel gegeven om naar een berg in Galilea te gaan. Waarschijnlijk is het dezelfde berg geweest waar de Here de bergrede heeft uitgesproken. Terwijl de apostelen op de berg waren zagen ze op een gegeven moment de Here Jezus. En toen ze Hem zagen vielen ze op hun knieën neer en aanbaden Hem. "Maar", zo vervolgt Mattheüs dan, "maar sommigen twijfelden". Nu is dit niet de twijfel, zoals Thomas die had gekend. Een ongelovige twijfel. Ze twijfelden geen van allen of ze daar op de berg oog in oog stonden met de Here Jezus. Was dat het probleem geweest, dan hadden ze niet alle elf hun knieën gebogen en de Here aanbeden. Maar er was bij sommigen nog wel twijfel in de zin, dat ze nog niet alles begrepen. Die hadden zagezegd het plaatje nog niet scherp. Want ze hadden zulke andere verwachtingen van de Here Jezus gehad tijdens zijn leven. En ze hadden zo anders tegen hun eigen toekomst aangekeken. Ze hadden gedacht aardse macht te ontvangen naast een aardse koning Jezus Christus. Maar in plaats daarvan was Hij gekruisigd en gedood. En daarmee was heel hun toekomstverwachting in duigen gevallen. Ze waren ontzettend teleurgesteld geweest. En ook verdrietig omdat de Here hun erg lief was geworden. En al die dingen die ze de afgelopen jaren met de Here Jezus hadden meegemaakt, waren door de gebeurtenissen van de laatste weken in een totaal nieuw daglicht komen te staan. Toen bleek dat de Here Jezus uit zijn graf was opgestaan en zich aan hen getoond had. Wie van ons heeft recht het de discipelen kwalijk nemen dat ze daar nog mee bezig waren en nog steeds twijfelden over de juiste betekenis van al de gebeurtenissen?

De Here Jezus neemt ze het in ieder geval níet kwalijk. Want terwijl de discipelen daar geknield voor Hem liggen gaat Hij naar ze toe. Hij bewaart geen afstand nu Hij een ander lichaam heeft ontvangen. Nee. Hij is nog steeds dezelfde Jezus van Nazareth die

drie jaar lang in hun midden is geweest. En dat laat Hij zijn leerlingen zien door zijn plaats weer in hun midden in.

En terwijl Hij in hun midden staat als hun Here, zegt Hij tegen ze: Mij is gegeven alle macht in de hemel en op de aarde. Ooit had de duivel de Here Jezus deze macht aangeboden als Hij Zich voor hem zou neerbuigen en aanbidden. Maar zo wilde Gods Zoon niet aan deze macht komen. Niet door verraad aan zijn Vader, niet uit handen van de duivel. Maar wel uit de hand van zijn Vader nu Hij zijn taak had volbracht. Nu Hij als mens voor de zonden van de mensheid heeft betaald en deze met God heeft verzoend. Nu heeft Hij met enthousiasme deze macht aangenomen om deze te gebruiken voor het uitbouwen van zijn kerk. Want daar is God vooral mee bezig in onze tijd. In de tijd tussen de Hemelvaart en de wederkomst van Jezus Christus. Alle mensen die God heeft uitverkoren moet tot geloof gebracht worden. En als de laatste tot geloof gekomen is, zal de Here Jezus terugkomen.

Zo schept de Here Jezus een sfeer van vertrouwen en stelt Hij de apostelen gerust. Alles is in zijn hand en Hij heeft hen nog net zo lief als vroeger. En in deze sfeer ontvangen de discipelen de opdracht om in zijn naam de wereld in te gaan om de volken tot leerlingen van hun Here te maken. Om mee te werken aan van de uitbreiding van de kerk.

Zoals al gezegd in de inleiding wil de Here Jezus dat de mensen zijn leerlingen worden. Nu is een leerling in de dagen van de Here Jezus in niet te vergelijken met een leerling in onze dagen. Leerlingen op de middelbare school hebben elke dag verschillende leraren. En ieder jaar krijgt hij weer nieuwe. En deze leraren hebben allereerst de taak kennis over te dragen en met het leven buiten school bemoeien ze zich nauwelijks. Maar in de dagen van de Here Jezus was dat totaal anders. Een leraar was in zekere zin een leraar voor het leven en dat in dubbele betekenis. Allereerst omdat hij heel je leven je leraar bleef. En in de tweede plaats omdat zijn onderwijs met name bestond uit lessen voor het leven en niet uit rekenen en schrijven. Een leraar bracht je wijsheid en inzicht in het leven bij. En een trouwe leerling legde zijn leven in de handen van zijn leraar. Hij luisterde trouw naar de lessen van zijn leraar. Hij probeerde ze in praktijk te brengen. Hij was ook een vertrouwenspersoon aan wie je je vragen voorlegde. Een leraar aan wie je je overgeeft en wiens voorbeeld je volgt.

Zo'n leraar wil de Here Jezus Christus ook voor ons zijn. Hij wil uw Leraar zijn die u alles leert wat u nodig hebt voor dit en het toekomstig leven. Hij wil de persoon zijn die u met God verzoent. Hij wil uw Hogepriester zijn bij God. Ook wil Hij u beschermen tegen uw vijanden. Hij wil uw Koning zijn. Ja, Hij wil alles voor u en mij zijn. En met die boodschap moeten de apostelen de wereld ingaan.

En allen die leerling van Jezus Christus willen zijn, moeten zij dopen. Als teken dat zij bij Jezus Christus horen. Als teken van hun verbondenheid met de Here Jezus. Als teken dat zij gebroken hebben met hun oude leven en een nieuw leven zijn begonnen. Waarbij het oude vuil van hen afgewassen is en ze een nieuw begin mogen maken. Beide elementen horen bij de doop. De doop is zowel afleggen van het oude leven als een start van een nieuw leven. Zo was de doop van Johannes teken van bekering, van breken met het oude leven en een nieuw leven beginnen in afwachting van de op handen zijnde komst van de Messias. Zo was de tocht van Israël door de Schelfzee ook het markeringspunt van een nieuw leven voor Israël. Door de tocht door de Schelfzee lieten ze Egypte, het land waar ze als slaven hadden geleefd achter en aan de overkant gekomen waren ze vrije mensen geworden. Daarop wordt in het formulier van de doop bedoeld als er gezegd wordt dat met de doortocht door de Rode Zee al de doop werd aangeduid. De doop markeert de overgang naar een nieuw leven. Een geheiligd en bevrijd leven door de dood van de Here.

Zo geeft de doop die de Here Jezus heeft ingesteld aan dat we niet langer slaven zijn van de zonde, maar vrij zijn in onze Heiland Jezus Christus, die onze Redder en onze Leraar is, die ons voorgaat in het leven en beschermt door zijn grote macht. Christen zijn is dus wat anders dan veel over de Here Jezus kunnen vertellen. Christen zijn is overgave, je leven in handen van Jezus Christus leggen. Hem liefhebben en je met Hem verbonden weten. En je door Hem ook verbonden weten met zijn Vader en met de Heilige Geest.

Zoals de Here Jezus daar ook uitdrukking aangeeft door te zeggen dat de apostelen zijn leerlingen moeten dopen tot de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest. Ik zeg bewust "tot de naam" in plaats van "in de naam", omdat de uitdrukking "in de naam" vaak verkeerd begrepen wordt. Waarschijnlijk denken de meesten van ons dat deze woorden betekenen: "ik doop u in opdracht van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest". Net zoals vroeger wel gezegd werd: in naam van de koning doe open de poort.

Hoewel dat heel begrijpelijk is en het doopformulier daar ook aan doet denken is dat toch niet de betekenis. Zoals Johannes doopte tot bekering, zo moesten de apostelen dopen tot de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest. Nee. Met dopen tot de naam van ..., wordt aangegeven bij wie de dopeling voortaan hoort. Het geeft aan tot wie men overgaat door de doop. Het geeft aan dat we voortaan niet meer in handen zijn van de satan, maar leven onder het regiment en de zorg van de Koning Christus en in Hem met de Vader en de Heilige Geest.

Zo gaf onze Here Jezus Christus dus aan de apostelen de doop als teken en zegel van de band tussen Hem en ons. Als teken en zegel van het nieuwe verbond. Het nieuwe verbond in zijn bloed. Dat in de eerste plaats.

We zullen nu in de tweede plaats zien dat de Here Jezus de apostelen de wereld instuurt om ons als leerlingen aan Hem gehoorzaam te maken. Wie overgaat van de satan naar Jezus Christus, wie een leerling van Hem wordt, wie zijn naam mag dragen en het teken en zegel heeft ontvangen dat hij ook werkelijk bij Jezus Christus, die moet ook anders gaan leven. Die moet gaan leven zoals het past bij leerlingen van de Christus. Wie een echte leerling is, leeft in navolging van zijn Meester. Dat betekent niet dat wij de Here Jezus gaan imiteren, nadoen. Maar dat betekent wel dat wij leven in overeenstemming met wat Hij geleerd heeft en zoals Hij het zijn discipelen heeft geleerd. Zowel wat de inhoud betreft als wat de toon betreft. Dan zijn we echte leerlingen van Jezus Christus. Als we echter wel gedoopt zijn, maar geen boodschap hebben aan de woorden van Christus', dan zijn we zijn naam niet waard. Dan zal, als wij blijvend zijn woorden in de wind slaan, zijn naam ook van ons afgenomen worden. Niet dat dat gelijk zal gebeuren als we tegen de inzettingen van de Here Jezus ingaan, als we niet doen wat Hij zegt. Want ook hier in de woorden die Hij tot de elf spreekt, klinkt zijn geduld met zijn leerlingen door. Want letterlijk zegt de Here Jezus "hen lerende te bewaren alle dingen die Ik u bevolen heb."

Het leren dat de discipelen moeten doen is een doorgaand leren, zoals de Here Jezus de apostelen dag in dag uit, week in week uit, maand in maand uit, onderwezen heeft. En waarin Hij ook ontzettend veel geduld met de apostelen heeft gehad. Het is een onderwijs van de grond af aan, beginnend bij nul. Want in ons is er van nature niks meer, waar het onderwijs van de discipelen bij aan zou kunnen knopen. Het is een onderwijs van geduld. Het is een onderwijs dat ons hele mensenleven doorgaat. Want

nooit zullen we volmaakte leerlingen zijn. Altijd blijven er nog nieuwe dingen te leren. Altijd blijven er dingen die we al wel weten, maar die we ons nog eigen moeten maken. En we zullen daarbij vaak struikelen en weer opnieuw moeten beginnen. En ook dat is onze hoogste Leraar zich bewust, want Hij spreekt niet over het volbrengen van wat Hij ons laat leren, maar over het bewaren van alles wat Hij ons bevolen heeft. "Bewaren" betekent dat we zijn geboden aannemen en daarnaar proberen te leven. Dat betekent dat we erkennen dat we gezondigd hebben als we tegen zijn geboden zijn ingegaan. Het betekent dat we zijn geboden niet aanpassen of ontkrachten door menselijke verzinsels. Daar legt de Here Jezus de nadruk op: dat wij ons buigen onder zijn geboden. En natuurlijk betekent dat ook dat wij daarnaar proberen te leven, maar daar ligt niet de nadruk. Verraad aan de Meester ontstaat niet zozeer als zijn geboden worden overtreden, maar als zijn geboden worden ontkracht of als we er een loopje mee nemen. Als we opstandig zijn tegen de geboden en daarin opstandig tegen onze Here. Als we onverschillig worden tegenover onze Meester, en ons hart voor Hem afsluiten. Ja, dan lopen we groot gevaar. Al wil God zelfs in zulk soort situaties vaak nog geduldig en genadig zijn.

Dat is dus de opdracht waarmee de hoogste Profeet en Leraar zijn discipelen de wereld mee instuurt. Zo gaat Jezus Christus zijn kerk bouwen. Door de verkondiging van zijn Woord door de apostelen maakt Hij mensen tot zijn leerlingen. Dat is het wonder van de evangelieverkondiging, zoals die nu al eeuwen plaatsvindt en waardoor de Here Jezus al zoveel mensen gered en tot zijn leerlingen heeft gemaakt. Dat is ook de reden dat wij hier elke zondag samenkomen, om ons door Christus' knechten te laten onderwijzen in zijn leer, zodat we meer en meer onze Here lief krijgen en voor Hem leven in overeenstemming met zijn geboden.

Ja, door het werk van mensen bouwt de Here Jezus aan zijn kerk. Want dit werk van de discipelen is niet gestopt na hun dood, maar dit werk gaat nog altijd door. Iedere keer weer roept de Koning van de kerk mensen om in zijn Naam het evangelie te verkondigen en de doop te bedienen. En hoewel dit werk met veel zonden gepaard gaat, zegt de Here Jezus toch: "En zie, Ik zal met jullie zijn al de dagen tot aan de voleinding van de wereld." De Here Jezus zelf verleent kracht aan zijn dienaren. Hij geeft ze de kracht om zijn Woord te spreken. Dat is een enorme troost voor ieder die geroepen wordt om zijn Here in het ambt te dienen. Jezus Christus gaat zelf met u mee als u uw

wijk ingaat, als u naar de kerkenraad gaat of broeders of zusters moet gaan vermanen. U hoeft dit werk niet in eigen kracht te volbrengen. Hij zal u de kracht geven. Hij is in uw midden, zoals Hij ook in het midden van de discipelen was. Hij is niet veraf, maar dichtbij.

Maar dat geldt in feite voor ons allemaal. Het geldt voor broeder en zuster Gunnink, die straks beloften doen over de opvoeding die ze aan Bente willen geven. Zij mogen ook weten: wij hoeven deze beloften niet in eigen kracht te volbrengen. Christus wil krachten geven. De kerk is niet ons werk, maar zijn werk. Wij zijn maar leerlingen. Maar onze Here Jezus Christus wil ons toch al inschakelen bij zijn werk. Laten we daaruit kracht en moed putten om te leven zoals het leerlingen van Christus past. In verbondenheid met onze Rabbi Jezus Christus. Gehoorzaam aan Hem. Zijn geboden volbrengend. Zodat Hij de eer ontvangt die Hem in alles toekomt.

Amen